अहीरः A cowherd.

अहीरणिः [अहीन् ईरयति दूरीकरोति ईर्-अनि] A snake having two heads.

अहीश्रुवः [आहिरिव श्रूयते, श्रु-क-बा° दीर्घः] An enemy.

अहु *a.* [अह्-व्याप्तौ-उन्] 1 Narrow. -2 Pervading.

अहुत *a.* 1 Not sacrificed or offered (as an oblation); अवश्यं याति तिर्यक्त्वं जग्ध्वा चैवाहुतं हविः. -2 Wrongly sacrificed; न चाहुतमभूत्तत्र Rām. 1. 14. 40. -3 One who has not yet received any oblation. **-तः** Religious meditation, prayer, and the study of the Vedas (considered as one of the five great Yajñas and necessary duties); अहुतं च हुतं चैव तथा प्रहुतमेव च । ब्राह्मं हुतं प्राशितं च पञ्च यज्ञान् प्रचक्षते ॥ Ms. 3. 73. 74. **-Comp. -अद्** *a.* 1 not eating of a sacrifice. -2 not allowed to partake of a sacrifice.

अहृणान *a.* Not being angry, friendly (अक्रोधन); किं मे हव्यमहृणानो जुषेत Rv. 7. 86. 2.

अहृणीयमान *a.* Ved. 1 Not angry or jealous. -2 Willing.

अहृदय *a.* 1 Heartless. -2 Absent-minded; K. 84; हृदयमहृदया न नाम पूर्वम् Ki. 10. 47.

अहृद्य *a.* Not desired or agreeable, unpleasant; °कृत् *a.* causing disgust.

अहे *ind.* [अह्-ए] A particle implying (*a*) Reproach, (*b*) Regret. (*c*) Separation.

अहेतु *a.* Causeless, spontaneous, involuntary; अहेतुः पक्षपातो यः U. 5. 17. **-तुः** Absence of cause and reason. **-Comp. -समः** A particular sophism tending to prove an argument to be untenable, Nyāyadarśana.

अहे (है) तुक *a.* 1 Groundless, causeless, without any motive; कार्ये सक्तमहैतुकम् Bg. 18. 22; व्रज धृतिं त्यज भीतिमहेतुकाम् N. 4. 105. -2 Disinterested, selfless; (भक्तिः) अहैतुक्यप्रतिहता ययात्मा सम्प्रसीदति Bhāg. 1. 2. 6. **-कम्** *ind.* Without extraneous aid, through one's own ability or power.

अहेळ(ड)त्, -हेडमान *a.* Ved. Not unwilling; अहेळमानो वरुणेह बोध्युरुशंस मा न आयुः प्रमोषीः Rv. 1. 24. 11.

अहेरुः N. of the plant शतमूली or महाशतावरी. Asparagus Racemosus.

अहो *ind.* 1 A particle showing (*a*) surprise or wonder; often agreeable (ah, how great or wonderful); अहो कामी स्वतां पश्यति Ś. 2. 2; अहो मधुरमासां दर्शनम् Ś. 1; अहो बकुलावलिका M. 1 Oh, it is बकुला° (meaning 'I did not expect to see you here'); अहो रागबद्धचित्तवृत्तिरालिखित इव सर्वतो रङ्गः Ś. 1; अहो रूपमहो वीर्यमहो सत्त्वमहो द्युतिः Rām. (how wonderful his form &c.). (*b*) Painful surprise; अहो ते विगतचेतनत्वम् K. 146. -2 Sorrow or regret in general; ('alas,' 'ah'); अहो दुष्यन्तस्य संशयमारूढाः पिण्डभाजः Ś. 6; विधिरहो बलवानिति मे मतिः Bh. 2. 91. -3 Praise ('bravo', 'well done'); अहो देवदत्तः पचति शोभनम् P. VIII. 1. 40 Sk. -4 Reproach ('fie', 'shame'); अहो वो धिग्बलं क्षात्रम् Mb. -5 Calling out or addressing; अहो हिरण्यक श्लाघ्योऽसि H. 1. -6 Envy or jealousy; कटमहो करिष्यसि P. VIII. 1. 41 Com. -7 Enjoyment, satisfaction. -8 Fatigue. -9 Doubt (probably for आहो q. v.). -10 In the sense, obvious, plain, clear; (प्रसिद्ध) अहोष्मान्तर्गतश्चापि गर्भत्वं समुपेयिवान् Mb. 12. 253. 11. -11 Sometimes merely as an expletive. Prov. अहो रूपमहो ध्वनिः (used to convey the idea of mutual adulation, the ass complimenting the camel upon its fine form, and the camel the ass upon its melodious voice); अहो नु खलु (भोः) generally indicates surprise, often agreeable (आश्चर्य) अहो नु खल्वीदृशीमवस्थां प्रपन्नोऽस्मि Ś. 5; अहो नु खलु भोस्तदेतत्काकतालीयं नाम Māl. 5. अहो बत shows (*a*) compassion, pity, regret; अहो बत महत्पापं कर्तुं व्यवसिता वयम् Bg. 1. 44; (*b*) satisfaction or admiration (संतोष); अहो बतासि स्पृहणीयवीर्यः Ku. 3. 20 (Oh, how enviable is your prowess; Malli. here takes अहो बत in the sense of संबोधन); (*c*) addressing, calling; (*d*) fatigue &c. (अहो बतानुकम्पायां खेदे संबोधने) Nm. (अहो धिगर्थे शोके च करुणार्थविषादयोः । संबोधने प्रशंसायां विस्मये पादपूरणे ॥ असूयायां वितर्के च प्रायशोहो प्रयुज्यते। अहो बतानुकम्पायां खेदामन्त्रणयोस्तथा ॥). **-Comp. -पुरुषिका** = आहोपुरुषिका q. v. **-लाभकर** *a.* (अल्पेऽपि लाभे, अहो लाभो जात इति विस्मयं कुर्वाणम्) satisfied with very little; Mb. 5. 133. 27.

अह्नः (The last member of a comp.) see under अहन्. Day; यदह्नात्कुरुते पापम् Mb. 1. 2. 393. **-अह्नयम्** Daily course (of the sun) द्वात्रिंशतं वै देवस्याह्न्यान्ययं लोकः Bri. Up. 3. 3. 2.

अह्नवाय्य *a.* Ved. 1 Not concealing. -2 Not to be denied or set aside; सत्यं तत् तुर्वशे यदौ विदानो अह्नवाय्यम् Rv. 8. 45. 27.

अह्नाय *ind.* Instantly, speedily, at once; अह्नाय सा नियमजं क्लममुत्ससर्ज Ku. 5. 86; अह्नाय तावदरुणेन तमो निरस्तम् R. 5. 71; Ki. 16. 16.

अह्रय, अह्रयाण *a.* Shameless, proud, presumptuously bold; अग्र एति युवतिरह्रयाणा Rv. 7. 80. 2.

अह्रि *a.* [ह्-क्रि] 1 Luxurious, fat. -2 Wise, learned. (कवि).

अह्री *a.* Shameless. *f.* shamelessness, infamy; प्रसीदन्तु भवन्तो मेऽह्रीरेषा तु मया तुला Rām. 3. 10. 8. **-क** *a.* Shameless (beggar). **-कः** A Buddhist mendicant.

अह्रुत *a.* 1 Not fluctuating or stumbling. -2 Not crooked (अकुटिल); अश्लोणा अङ्गैरह्रुताः Av. 6. 120. 3. °प्सु *a.* Ved. of straight or upright appearance; वहन्ते अह्रुतप्सवः Rv. 8. 20. 7.

अह्वला 1 Not fluctuating, firmness. -2 The plant Semecarpus Anacardium (भल्लातक; Mar. बिब्बा).